

Biçerdöver nedeniyle gerçek usul zirai kazanç mükellefiyetinin terkini hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	64950229-105[3-2013/15]-168
Tarih	28.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ VE USUL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 64950229-105[3-2013/15]-168 28/08/2013

Konu : Biçerdöver nedeniyle gerçek usul zirai kazanç mükellefiyetinin
terkini hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzdan, adınıza kayıtlı biçerdöveri sıhhatiniz ve yaşınızın elvermemesi, biçerdöverinizin eski olmasından ve uzun süredir kullanılmamasından kaynaklı ekonomik olmayan bakım maliyeti sebebi ile işletmeyeceğinizi belirterek, deftere tabi vergi mükellefiyetinizin kaldırılmasını talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Zirai Kazançta Vergileme" başlıklı 53 üncü maddesinde; "...54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir. Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler bu kazançları için beyanname vermezler. Ancak,

çiftçiye ait olmakla beraber zirai işletmeye dâhil edilmeyen biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç veya on yaşına kadar ikiden fazla traktörün işletilmesinden elde edilen gelirler ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilir..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükmün uygulanmasında kamyonlar biçerdöver mahiyetinde motorlu araç olarak kabul edilmektedir. Yukarıda belirtilen maddede yasa koyucu biçerdöver ve benzeri mahiyetteki motorlu araçlar için herhangi bir yaş belirlemesi yapmamış olup, biçerdöver sahibi çiftçiler ile kamyon gibi biçerdöver mahiyetindeki motorlu araçlara sahip olan çiftçilerin zirai kazançlarının gerçek usulde tespit edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Vergi Kanunlarının Uygulanması ve İspat" başlıklı 3 üncü maddesinde; vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğu belirtilmiştir.

Aynı kanunun "İşi Bırakmanın Tarifi" başlıklı 161 inci maddesinde ise; vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesinin işi bırakmayı ifade edeceği, işlerin herhangi bir sebep yüzünden geçici bir süre için durdurulmasının işi bırakma sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Vergi Usul Kanununda yer alan bu düzenlemeye göre, bir mükellefin işi bırakmış sayılabilmesi için işi ile ilgili tedarik işlemlerini durdurmasının yanı sıra işletmede bulunan emtia stokları ile diğer döner ve sabit değerlerinin de elden çıkarılması veya bu varlıkların işletme sahiplerince işletmeden çekilmiş olması gerekmektedir.

Ayrıca 2003/3 Sıra Nolu Gelir Vergisi Kanunu İç Genelgesinin Araçların Kullanılmaz Hale Gelmesi başlıklı bölümünde; "Nakliyecilik faaliyetinde kullanılan araçların kaza yapması, hurdaya ayrılması ve benzer nedenlerle kullanılmaz duruma gelmesi halinde, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve yönetmeliğinde yer alan hükümler ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan hükümler çerçevesinde aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılacaktır.

Nakliyecilikte kullanılan araçların ekonomik ömrünü doldurma veya herhangi bir kaza, yanma, tahrip edilme veya benzeri durumlar nedeniyle kullanılamaz hale gelmesi durumunda araçların sahiplerinin başvurusu üzerine, bunların kayıtlarına ve tescil belgelerine, hurdaya çıkarılmıştır damgası vurularak tescil belgesi sahiplerine geri verilmektedir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, araçların kullanılamaz durumda olduğundan bahisle işi bırakma bildiriminde bulunan mükelleflerin işi bırakmaya ilişkin dilekçe ile birlikte ilgili trafik şube veya bürolarından alacakları hurdaya ayrıldığına ilişkin belgenin eklenmesi gerekmektedir.

Çeşitli nedenlerle hurda belgesi alınamaması durumunda, söz konusu aracın durumunun bilirkişi raporu ile ortaya konulması ve gerekli görülmesi halinde olayın vergi inceleme raporu ile tereddüde yer

bırakmayacak şekilde açıklığa kavuşturulması halinde bilirkişi raporu ve inceleme sonucuna göre hareket edilecektir." açıklamasında bulunulmuştur.

Buna göre, gerçek usulde tespit edilen kazancınızdan dolayı işi bırakmış sayılabilmeniz için sahibi bulunduğunuz biçerdöveri satmanız veya hurdaya ayırmanız gerekmektedir. Ancak, çeşitli nedenlerle hurda belgesi alamamanız halinde biçerdöverin kullanılamaz durumda olduğunun bilirkişi raporu ile tespit edilmesi ve düzenlenecek inceleme raporunun sonucuna göre faaliyetinize devam etme imkânınızın kalmadığının anlaşıldığı tarih itibarıyla mükellefiyetinizin kapatılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026